

॥ ఓం నమో వేదాంతే ॥

20.08.2024 మంగళవారం (396వ రోజు)

శ్రీమద్భాగవతం

॥ శ్రీ గురు ప్రార్థనా ॥

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్ పరం బ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

॥ శ్రీనివాస ప్రార్థనా ॥

మణిభూషణ కంఠాయ గణితాఖిల జీవినే
ఫణిశైలనివాసాయ శ్రీనివాసాయతే నమః ॥

॥ అథ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్ర-విరాజమానస్య-నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త స్వభావస్య-లీలా గృహీత
విగ్రహస్య-శ్రీ పద్మావతీ జానేః -అనుగ్రహేణ-అస్మాకం-సర్వేషాం-బుద్ధి శుద్ధ్యర్థం-
విద్యాభివృద్ధ్యర్థం-భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యాది-తదనుకూల-సర్వ సంపత్ సమృద్ధ్యర్థం-
శ్రీ పరమేశ్వరప్రీత్యర్థం-శ్రీమద్భాగవత పాఠం కరిష్యామహే.

అస్య-శ్రీమద్భాగవతస్తోత్ర మహామంత్రస్య-నారద ఋషిః-బృహతీ ఛందః-శ్రీకృష్ణః
పరమాత్మా దేవతా-బ్రహ్మ బీజం-భక్తిః శక్తిః -జ్ఞాన వైరాగ్యే కీలకం-అస్మాకం
శ్రీమద్భాగవత్ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే పాఠే వినియోగః ॥

॥ ధ్యానం ॥

నారాయణావర రసారుహ రమ్యదేశే ।
ద్వీప్రజాత శుకసూత్రరవాభిరామే ॥
సంసారఘోర ఖరసూర కరావరోధే ।
ఆరామ ఆరమత భాగవతే భవార్తాః ॥

శ్రీమద్భాగవతం ప్రవచనం - బ్రహ్మశ్రీ కుప్పా విశ్వనాథ శర్మ గారిచే ప్రారంభం

శ్లోక పారాయణం - శ్రీమాన్ కె.వి.ఎస్.వి.జి.శేషాచార్యులు మరియు
బ్రహ్మశ్రీ డా. పి.వి.ఎస్.ఎన్. మారుతి గార్లచే...

శ్రీమద్భాగవతం

పంచమస్కంధః

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం పంచమస్కంధే వింశో_ధ్యాయః

తస్మిన్నపి ప్రాయవ్రతో ఘృతపృష్ఠో నామాధిపతిః స్వే ద్వీపే
వర్షాణి సప్త విభజ్య తేషు పుత్రనామసు సప్త రిక్తాదాన్
వర్షపాన్ నివేశ్య స్వయం భగవాన్ భగవతః పరమకల్యాణ
యశస ఆత్మభూతస్య హరేశ్చరణారవిందముపజగామ

|| 5-20-20 ||

ఆమో మధురుహో మేఘపృష్ఠః సుధామా భ్రాజిష్ఠో
లోహితార్ణో వనస్పతిరితి ఘృతపృష్ఠసుతాస్తేషాం
వర్షగిరయః సప్త సపైవ నద్యశ్చాభిఖ్యాతాః
శుక్లో వర్షమానో భోజన ఉపబర్హిణో నందో
నందనః సర్వతోభద్ర ఇతి అభయా అమృతౌఘా

ఆర్యకా తీర్థవతీ రూపవతీ పవిత్రవతీ శుక్లేతి

|| 5-20-21 ||

యాసామంభః పవిత్రమమలముపయుంజానాః పురుషఋషభ
ద్రవిణదేవకసంజ్ఞా వర్షపురుషో ఆపోమయం దేవమపాం
పూర్ణేనాంజలినా యజంతే

|| 5-20-22 ||

ఆపః పురుషవీర్యాః స్థ పునంతీర్భూర్భువః సువః

తా నః పునీతామీవ ఘ్నిః స్పృశతామాత్మనా భువ ఇతి

|| 5-20-23 ||

ఏవం పురస్తాత్కీరోదాత్పరిత ఉపవేశితః శాకద్వీపో

ద్వాత్రింశల్లక్షయోజనాయామః సమానేన చ దధిమండోదేన

పరీతో యస్మిన్ శాకో నామ మహీరుహః స్వక్షేత్రవ్యపదేశకో

యస్య హ మహాసురభిగంధస్తం ద్వీపమనువాసయతి

|| 5-20-24 ||

తస్యాపి ప్రాయవ్రత ఏవాధిపతిర్నామ్నా మేధాతిథిః సో_పి

విభజ్య సప్త వర్షాణి పుత్రనామాని తేషు స్వాత్మజాన్

పురోజవమనోజవపవమానధూమ్రానీక-చిత్రరేఫబహురూప
 విశ్వధారసంజ్ఞాన్ నిధాప్యాధిపతీన్ స్వయం భగవత్యనంత
 ఆవేశితమతిస్తపోవనం ప్రవివేశ

|| 5-20-25 ||

వీతేషాం వర్షమర్యాదాగిరయో నద్యశ్చ సప్త సపైవ ఈశాన
 ఉరుశృంగో బలభద్రః శతకేసరః సహస్రస్రోతో దేవపాలో
 మహానస ఇతి అనఘాఽ యుర్దా ఉభయస్పృష్టిరపరాజితా
 పంచపదీ సహస్రస్రతిర్నిజధృతిరితి

|| 5-20-26 ||

తద్వర్షపురుషో ఋతవ్రతసత్యవ్రతదానవ్రతానువ్రతనామానో
 భగవంతం వాయ్వాత్మకం ప్రాణాయామవిధూతరజస్తమసః
 పరమసమాధినా యజంతే

|| 5-20-27 ||

అంతః ప్రవిశ్య భూతాని యో బిభర్త్యాత్మకేతుభిః
 అంతర్యామీశ్వరః సాక్షాత్పాతు నో యద్వశే స్ఫుటం

|| 5-20-28 ||

ఏవమేవ దధిమండోదాత్పరతః పుష్కరద్వీపస్తతో
 ద్విగుణాయామః సమంతత ఉపకల్పితః సమానేన
 స్వాదూదకేన సముద్రేణ బహిరావృతో యస్మిన్ బృహత్పుష్కరం
 జ్వలనశిఖామలకనకపత్రాయుతాయుతం భగవతః
 కమలాసనస్యాధ్యాసనం పరికల్పితం

|| 5-20-29 ||

తద్ద్వీపమధ్యే మానసోత్తరనామైక ఏవార్వాచీనపరాచీన
 వర్షయోర్మర్యాదాచలో యుతయోజనోఽఞ్చాయాయామో యత్ర తు
 చతస్పృషు దిక్షు చత్వారి పురాణి లోకపాలానామింద్రాదీనాం
 యదుపరిష్టాత్సార్యరథస్య మేరుం పరిభ్రమతః సంవత్సరాత్మకం
 చక్రం దేవానామహోరాత్రాభ్యాం పరిభ్రమతి

|| 5-20-30 ||

తద్ద్వీపస్యాప్యధిపతిః ప్రైయవ్రతో వీతిహోత్రో నామైతస్యాత్మజౌ
 రమణకథాతకినామానౌ వర్షపతీ నియుజ్య స స్వయం పూర్వజవ
 ద్భగవత్కర్మశీల ఏవాస్తే

|| 5-20-31 ||

తద్వర్షపురుషో భగవంతం బ్రహ్మరూపిణం సకర్మకేణ

కర్మణారాధయంతీదం చోదాహరంతి

|| 5-20-32 ||

యత్తత్కర్మమయం లింగం బ్రహ్మలింగం జనోఽర్చయేత్

ఏకాంతమద్వయం శాంతం తస్మై భగవతే నమ ఇతి

|| 5-20-33 ||

ఋషిరువాచ

తతః పరస్మాల్లోకాలోకనామాచలో లోకాలోకయో

రంతరాలే పరిత ఉపక్షిప్తః

|| 5-20-34 ||

యావన్మానసోత్తరమేర్వోరంతరం తావతీ భూమిః కాంచన్య

న్యాదర్శతలోపమా యస్యాం ప్రహితః పదార్థో న కథంచిత్పునః

ప్రత్యుపలభ్యతే తస్మాత్సర్వసత్త్వపరిహృతాఽఽసీత్

|| 5-20-35 ||

లోకాలోక ఇతి సమాఖ్యా యదనేనాచలేన

లోకాలోకస్యాంతర్వర్తినావస్థాప్యతే

|| 5-20-36 ||

స లోకత్రయాంతే పరిత ఈశ్వరేణ విహితో

యస్మాత్సూర్యాదీనాం ధ్రువాపవర్గాణాం జ్యోతిర్గణానాం

గభస్తయోఽర్వాచీనాంస్త్రీన్ లోకానావితన్వానా

న కదాచిత్పరాచీనా భవితుముత్సహంతే

తావదున్నహనాయామః

|| 5-20-37 ||

ఏతావాన్ లోకవిన్యాసో మానలక్షణసంస్థాభిర్విచింతితః

కవిభిః స తు పంచాశతోఽటిగణితస్య భూగోలస్య

తురీయభాగోఽయం లోకాలోకాచలః

|| 5-20-38 ||

తదుపరిష్టాచ్చతస్యష్టాశాస్వాత్మయోనినాఖిలజగద్గురుణా

ధినివేశితా యే ద్విరదపతయ ఋషభః పుష్కరచూడో

వామనోఽపరాజిత ఇతి సకలలోకస్థితిహేతవః

|| 5-20-39 ||

తేషాం స్వవిభూతీనాం లోకపాలానాం చ వివిధవీర్యో

పబ్బంహణాయ భగవాన్ పరమమహాపురుషో మహావిభూతిపతి

రంతర్యామ్యాత్మనో విశుద్ధసత్త్వం ధర్మజ్ఞానవైరాగ్యైశ్వర్యా

ద్యష్టమహాసిద్ధుపలక్షణం విష్వక్సేనాదిభిః స్వపార్షదప్రవరైః

పరివారితో నిజవరాయుధోపశోభితైర్నిజభుజదండైః

సంధారయమాణస్తస్మిన్ గిరివరే సమంతాత్మకలలోక

స్వస్త్వయ ఆస్తే

|| 5-20-40 ||

ఆకల్పమేవం వేషం గత ఏష భగవానాత్మయోగమాయయా

విరచితవివిధలోకయాత్రాగోపీయాయేత్యర్థః

|| 5-20-41 ||

యోఽన్తర్విస్తార ఏతేన హ్యలోకపరిమాణం చ వ్యాఖ్యాతం

యద్భుహిర్లోకాలోకాచలాత్తతః పరస్తాద్యోగేశ్వరగతిం

విశుద్ధాముదాహరంతి

|| 5-20-42 ||

అండమధ్యగతః సూర్యో ద్యావాభూమ్యోర్వదంతరం

సూర్యాండగోలయోర్మధ్యే కోట్యః స్యుః పంచవింశతిః

|| 5-20-43 ||

మృతేఽణ్ణ ఏష ఏతస్మిన్ యదభూత్తతో మార్తండ ఇతి

వ్యపదేశః హిరణ్యగర్భ ఇతి యద్ధిరణ్యాండసముద్భవః

|| 5-20-44 ||

సూర్యేణ హి విభజ్యంతే దిశః ఖం ద్యౌర్మహీ భిదా

స్వర్గాపవర్గౌ నరకా రసౌకాంసి చ సర్వశః

|| 5-20-45 ||

దేవతిర్య మనుష్యాణాం సరీస్మపసవీరుధాం

సర్వజీవనికాయానాం సూర్య ఆత్మా దృగీశ్వరః

|| 5-20-46 ||

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం పంచమస్కంధే వింశోఽధ్యాయః

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం పంచమస్కంధే ఏకవింశోఽధ్యాయః

శ్రీశుక ఉవాచ

ఏతావానేవ భూవలయస్య సన్నివేశః ప్రమాణలక్షణతో

వ్యాఖ్యాతః

॥ 5-21-1 ॥

వీతేన హి దివో మండలమానం తద్విద ఉపదిశంతి
యథా ద్విదలయోర్నిష్ఠావాదీనాం తే అంతరేణాంతరిక్షం
తదుభయసంధితం

॥ 5-21-2 ॥

యన్మధ్యగతో భగవాంస్తపతాం పతిస్తపన ఆతపేన
త్రిలోకీం ప్రతపత్యవభాసయత్యాత్మభాసా స ఏష
ఉదగయనదక్షిణాయనవైషువతసంజ్ఞాభిర్మాంద్యశైఘ్ర్య
మానాభిర్గతిభిరారోహణావరోహణసమానస్థానేషు
యథా సవనమభిపద్యమానో మకరాదిషు రాశిష్య
హోరాత్రాణి దీర్ఘహ్రాస్వసమానాని విధత్తే

॥ 5-21-3 ॥

యదా మేషతులయోర్వర్తతే తదాహోరాత్రాణి
సమానాని భవంతి యదా వృషభాదిషు పంచసు
చ రాశిషు చరతి తదాహాన్యేవ వర్ధంతే హ్రాసతి
చ మాసి మాస్యేకైకా ఘటికా రాత్రిషు

॥ 5-21-4 ॥

యదా వృశ్చికాదిషు పంచసు వర్తతే తదాహోరాత్రాణి
విపర్యయాణి భవంతి

॥ 5-21-5 ॥

యావద్దక్షిణాయనమహాని వర్ధంతే యావదుదగయనం
రాత్రయః

॥ 5-21-6 ॥

ఏవం నవకోటయ ఏకపంచాశల్లక్షాణి యోజనానాం
మానసోత్తరగిరిపరివర్తనస్యోపదిశంతి
తస్మిన్నైంద్రీం పురీం పూర్వస్మాన్మేరోర్దేవధానీం నామ
దక్షిణతో యామ్యాం సంయమనీం నామ పశ్చాద్వారుణీం
నిమ్లాచనీం నామ ఉత్తరతః సౌమ్యాం విభావరీం నామ
తాసూదయమధ్యాహ్నస్తమయనిశీధానీతి భూతానాం

ప్రవృత్తినివృత్తినిమిత్తాని సమయవిశేషేణ

మేరోశ్చతుర్దిశం

|| 5-21-7 ||

తత్రత్యానాం దివసమధ్యంగత ఏవ సదా ౨ ౨ దిత్వస్తపతి

సవ్యేనాచలం దక్షిణేన కరోతి

|| 5-21-8 ||

యత్రోదేతి తస్య హ సమానసూత్రనిపాతే నిమ్లాచతి

యత్ర క్వచన స్యందేనాభితపతి తస్య హైష సమానసూత్ర

నిపాతే ప్రస్వాపయతి తత్ర గతం న పశ్యంతి యే తం

సమనుపశ్యేరన్

|| 5-21-9 ||

యదా చైంద్ర్యాః పుర్యాః ప్రచలతే పంచదశఘటికాభిర్యామ్యాం

సపాదకోటిద్వయం యోజనానాం సార్ధద్వాదశలక్షాణి

సాధికాని చోపయాతి

|| 5-21-10 ||

ఏవం తతో వారుణీం సౌమ్యామైంద్రిం చ పునస్తథాన్యే చ

గ్రహాః సోమాదయో నక్షత్రైః సహ జ్యోతిశ్చక్రే సమ

భ్యుద్యంతి సహ వా నిమ్లాచంతి

|| 5-21-11 ||

ఏవం ముహూర్తేన చతుస్త్రింశల్లక్షయోజనాన్యష్టశతాధికాని

సౌరో రథస్త్రయీమయో ౨ సౌచతస్యఘ పరివర్తతే పురీషు

|| 5-21-12 ||

యస్యైకం చక్రం ద్వాదశారం షణ్ణేమి త్రిణాభి సంవత్సరాత్మకం

సమామనంతి తస్యాక్షో మేరోర్మూర్ధని కృతో మానసోత్తరే

కృతేతరభాగో యత్ర ప్రోతం రవిరథచక్రం తైలయంత్రచక్రవద్భ్రమన్

మానసోత్తరగిరౌ పరిభ్రమతి

|| 5-21-13 ||

తస్మిన్నక్షే కృతమూలో ద్వితీయో ౨ క్షస్తుర్యమానేన

సమ్మితస్టైలయంత్రాక్షవద్భ్రవే కృతోపరిభాగః

|| 5-21-14 ||

రథనీడస్తు షట్త్రింశల్లక్షయోజనాయతస్తత్తురీయభాగ

విశాలస్తావాన్ రవిరథయుగో యత్ర హయాశ్చందో

నామానః సప్తారుణయోజితా వహంతి దేవమాదిత్యం

॥ 5-21-15 ॥

పురస్తాత్సవితురరుణః పశ్చాచ్చ నియుక్తః సౌత్యే

కర్మణి కిలాస్తే

॥ 5-21-16 ॥

తథా వాలిఖిల్యా ఋషయోంగుప్థపర్వమాత్రాః షష్ఠిసహస్రాణి

పురతః సూర్యం సూక్తవాకాయ నియుక్తాః సంస్తువంతి

॥ 5-21-17 ॥

తథాన్యే చ ఋషయో గంధర్వాపురసో నాగా గ్రామణ్యో

యాతుధానా దేవా ఇత్యేకైకశో గణాః సప్తచతుర్దశ

మాసి మాసి భగవంతం సూర్యమాత్మానం నానానామానం

పుష్పనానామానః పృథక్కర్మభిర్ద్వంద్వశ ఉపాసతే

॥ 5-21-18 ॥

లక్షోత్తరం సార్ధనవకోటియోజనపరిమండలం

భూవలయస్య క్షణేన సగవ్యూత్యుత్తరం ద్విసహస్రయోజనాని

స భుంక్తే

॥ 5-21-19 ॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం పంచమస్కంధే ఏకవింశోఽధ్యాయః

॥అథ క్షమా పార్థనా॥

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।

తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేన్ద్రియైర్వా బుధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ లోకక్షేమ పార్థనా ॥

సర్వే భవన్తు సుఖినః సర్వే సన్తు నిరామయాః ।

సర్వే భద్రాణి పశ్యన్తు మా కశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రియః కాంతాయ కల్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

